

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:
Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za jeden mesec 1 glđ 40 kr.

V administraciji prejemana velja:
Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za jeden mesec 1 glđ.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnštvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefón-štev. 74.

Štev. 22.

V Ljubljani, v petek 27. januarija 1899.

Letnik XXVII.

Državni zbor.

Dunaj, 26. jan.

Kompromis, sprava, zблиžanje — vse to visi v zraku. Na levi in desni so pripravljene za spravo, za kompromis, za zблиžanje, ker tako ne more dalje. In vendar je danes — rebus sic stantibus — vsaka sprava nemogoča. Radikalnejše krilo nemških levičarjev stavi pogoje, katere morata večina in vlada kratkomalo odbiti. Tako zahteva nemška ljudska stranka, da vlada takoj prekliče jezikovni naredbi, da se vlada preosnuje v nemško - nacionalnem smislu in da se češka dežela razdeli po jezikovnih mejah. — Kdor to zahteva, naravnost kaže, da noče nobene sprave, niti resnih razgovorov o pogojih za kompromis. Čehi ne bodo nikdar privolili v to, da bi vlada preklicala jezikovni naredbi za Češko in Moravsko, in vlada tega tudi ne stori, dokler jej je na čelu grof Thun. Pač so sinoči v parlamentarni komisiji naglašali češki voditelji, princ Schwarzenberg, dr. Engel, dr. Pacak in dr. Kramar, da so Čehi pripravljene za spravo z nemškimi sodeželani, toda le na podlagi popolne enakopravnosti, katero pa Nemci odločno zavračajo.

Vse kaže, da bode vlada prisiljena v kratkem državni zbor preložiti za daljšo dobo, morda do jeseni. Vlada le čaka, da se na Ogerskem konča parlamentarna kriza. Ko bode državni zbor preložen, vlada s § 14. sklene nagodbo z Ogersko ter znova poskusi s spravo mej Čehi in Nemci. Ako vlada upa, da tem potom parlamentarni voz spravi zopet v tir, se zelo moti. »Bohemia« zahteva, da se sedanja večina razruši; nemška ljudska stranka pa gré še dalje, ker hoče v kabinetu svoje zastopnike.

Ali bode grof Thun v teh razmerah morda posnemal starorimskega viteza ter skočil s tarpejske pečine?

Ne, kajti grof Thun je izjavil svoj čas, da se naslanja na sedanjo večino. In dokler je ta večina solidarna, je nemogoča vsaka nemško-liberalna vlada. Nasprotno pa večina pričakuje od grofa Thuna, ako državni zbor preloži, da jej odkrije svoje načrte; in če to ne, da zaupnike desnice vsaj zagotovi, da bode vlada v dobi § 14. vladala v smislu njenega programa. To pravico ima desnica, da od vlade zahteva teh pojasnil. Desnica se je žrtvovala v boju z obstrukcijo ter zaupala lojalnosti ministerskega predsednika. Ob enem pa moramo iznova naglašati, da Jugoslovani nočejo biti jagnje, katero naj se zakolje na spravnem žrtveniku. Ravno jugoslovanski poslanci so kazali v tej krizi največjo potrpežljivost in zaupali obljubam prijateljskih klubov; zato pa tudi pričakujejo, da se češko-nemška sprava ne bode izvršila na njihov račun.

Gospodska zbornica

je v včerajšnji seji obravnavala načrt zakona o uravnavi plač državnim slugam. Zgodilo se je, kar smo svoj čas napovedovali. Gospodska zbornica je namreč po kratki debati vsprejela določbo po vladnem načrtu. Kakor znano, so patentovani »osrečevalci« nižjih slojev z večino treh glasov sklenili, da naj zakon stopi v veljavo dne 1. januarija tekočega leta, dasi je vlada izjavila, da načrta s to premembo ne predloži v najvišje potrjenje. V istem smislu je včeraj govoril finančni minister v gospodski zbornici. Levičarji Gomperz, Millanich in Beer so sicer predlagali in priporočali, naj bi zakon stopil v veljavo s 1. aprilom

t. l., toda večina je ta predlog odklonila ter vsprejela prvotni vladni načrt, da se zakon uveljavi z dnem objave. Vsled te premembe mora načrt zakona nazaj v poslansko zbornico in odtod še jedenkrat v gospodsko, predno je dogotovljen. In če vlada v kratkem državni zbor preloži, kar je skoro gotovo, potem letos ni govora o zboljšanju plač. To naj si zapomnijo oni, ki so očitali desnici, da državnim slugam ne privošči boljšega kruha. Ko bi bil načrt zakona obveljal, kakor je vlada zahtevala, imela bi danes vlada gotov, od državnega zbora potrjen zakon, katerega bi mogla vsak čas predložiti še v najvišje potrjenje. Je že istina, da treba vedno več zahtevati, nego je upanje dobiti, toda treba je tudi računati z dejanskimi razmerami in ne samo s popularnostjo, katera je večkrat jako po ceni.

Iz hrvatskega sabora.

Iz Zagreba, 22. januv.

(Konec.)

Za tem je poročal o deželnem proračunu poznati večletni poročevalec Egersdorfer. Kakor je druga leta ponosno in bahato ocenjeval letne proračune, češ kako sijajno napreduje Hrvatska, tako malodušno in bojazljivo je letos priporočal varčnost, kajti primanjkljaj trka na vrata narodne blagajne. Kdo bi bil mislil, da bode moral priznati to poročevalec, ki ni imel nikdar dosta pohvalnih besedij za današnji zistem. In vendar se je tako zgodilo. Perditio ex te, Israel!

Po tem neugodnem poročilu se je začela generalna debata o proračunu, ki je trajala celi ta teden ter se bode nadaljevala tudi še drugi. Opozicija je na svojem mestu ter govori odločno in

LISTEK.

Laž življenja in resnica življenja.

Spisal I. Joergensen.

(Dalje.)

Zato takoj pričnem z nepričakovano izjavo, da »ravno zato, ker sem bil darvinist, postal sem kristijan« — ali bolje: Bilo je darvinistično izvajanje konečnih posledic, ki me je prisililo, vsprejeti resnico krščanstva.

Kako? poprašuješ.

Tako-le:

Opredelba resnice je: Vera, po kateri živimo. Resnica, to je ono pojmovanje bistva stvari, ki nam dovoljuje živeti sredi stvari, živeti istinito. Resnica ni kaka mrtva teorija, ki je lahko taka ali pa drugačna, resnica je živo dejstvo. Kajti resnica je rezultat prilagodjenja našega duha na to, kar obstoji, kar je istinito.

Zapusti resnico — in dejanska istinitost Te kaznuje za Tvoj prestop. Domišljuj si, da ogenj ne gori, ali da moreš stopiti na vodo — dejstva pa Te hitro prepričajo, da nisi Ti gospodar resnice, marveč da je resnica Tvoj gospodar.

To je nauk elementaren — temeljen.

Ako namreč to velja o fizični resničnosti,

mora to veljati tudi o moralni resnici. Moralna resnica pa je misel, vera, po kateri človek prav živi. Moralna resnica je teorija dobrega življenja. Nasproti pa je moralna duševna laž moreča, namestu oživljajoča — ona je teorija slabega življenja.

To ni nič drugega, kakor besede o sadovih, po katerih naj spoznavamo drevo, ter je v tem pogledu popolno jednostavno. Zamota se pa, ker se moralni čut pri človeku lahko zamota, tako da človek pride tako daleč, da se mu zdijo sadovi slabega drevesa prijetni, tako da on poveljuje slabo drevo, drevo smrti. Tak človek je začaran, kakor jih poznamo iz Marbetta, in takemu se zdi, da »fair is foul and foul is fair« — dobro je slabo in slabo je dobro — tedaj se mu dozdeva krepost grda in ovenela, greh pa se mu sveti kakor najdražestneja cvetka z blaženega drevesa spoznanja.

In takrat treba, da mora Bog pomagati, ako hoče človek rešen biti. Takrat treba, da se človek vzbudi nekega jutra in hipoma spozna, da dotlej celo svoje življenje ni skoro drugega delal nego slabo.

* * *

Toda, to še ni ona zlata rana ura, o kateri mi je govoriti... to je druga, popolno druga, pred mnogo, mnogo leti...

Bilo je takrat, ko sem otrešel zadnje ostanke od jarma »supranaturalizma« raz svoja pleča. Dolgo sem se boril, bral, mislil, tedaj pa se je zgodilo — vse je minulo. Shelley in Goethe sta me spreobrnila — jaz nisem več veroval.

Lepo jutro je bilo meseca majnika, prav zgodaj zjutraj. Sprehajal sem se po mestnem drevoredu ter sedel na klop tam, kjer mislijo sedaj zgraditi novo mestno sovetnico. Tukaj sem sedel na klopi ter gledal na čisto, trepetajočo vodo. Kostanji so s svojimi vejami segali proti cesti, na njih je bilo opazovati na pol odprte cvetne popke in v bujno zelenečih grmih so se podili veseli vrabci, kričeč in igrajoč se nad vodo, kopali so se v lužicah in zopet s krikom sedali v grmovje. Bilo je lepo, zelo lepo jutro.

Jaz pa sem tu sedel mlad, osemnajstleten ter srkal vá-se življenje z vsemi svojimi čuti. Bilo je, kakor da bi se bila moja duša polnila s svetlobo in nemostjo.

In jaz sem se oziral na drevesi pred seboj — še sedaj ju vidim prav natanko pred seboj, dasi je od tedaj minulo že dvanajst let in sta drevesi že davno posekani, in ti mladi zlatosvetli drevesi, kipeči proti sinjemu žarnemu dnevu, zdeli sta se mi kakor moji sorodniki, mladi moji bratje, ki so me vsprejeli na pragu velike domovine, naše skupne matere...

temeljito proti današnjemu sistemu, saj jej zato tudi ne manjka gradiva. Tako je prvi govornik proti proračunu novoizvoljeni poslanec tretjega kotara zagrebskega Rubetić dokazoval, kako današnji zistem malo mari za cerkev in za vero. Hudo je šibal deželne oblasti, šolske in upravne, katerim je vse drugo mar, le verski odgoj naroda ne; oponesel je pa tudi vladi, da jej je tudi hrvatstvo zoperno, ker se po mogočnosti ogiblje hrvatskega imena ter celo goji separatizem s svojim Slovanstvom. Hrvatski uradni list se je narogal temu govoru, češ da je to bila klerikalna prelekacija, kakoršnih je večkrat čuti od nemških ultramontanecv. Mi pa mislimo, da je uradnemu listu bilo vrlo neugodno, ko je govornik tako odločno obsojeval nedostojno ravnanje tudi višjih hrvatskih dostojanstvenikov proti katoliškej cerkvi in njenim predstavnikom, kakor se je to zgodilo z nadškofofom zagrebskim v Varaždinu. Ves ta govor se nam zdi pomenljiv, ker se do sedaj v hrvatskem saboru tako odločno še ni branila katoliška cerkev, premda so v njej sedeli tudi duhovni. Bil je že skrajni čas, da se je to zgodilo, saj je vendar Hrvatska katoliška zemlja v velikej večini prebivalstva, pa ne gre, da se s katoliki in z njihovo vero postopa, kakor da bi bilo vsakemu slobodno jo prezirati in zatirati. Opozicija je pozdravila novega govornika prav živahno ter mu čestitala pri koncu govora.

Za njim je govoril baron Rukavina, ki je pa tako oestro napadal zapovedujočega generala zagrebskega in bana, da mu je predsednik vzel besedo. Zdaj je imel govoriti kateri član večine, a ker ni nobeden hotel, je silil predsednik dr. Vrbanić, da on govori; toda ta se je uprl ter zahteval, da govori še le drugi dan, kar je sabor tudi odobril.

Vrbanić je v svojem govoru razpravljajl o današnji upravi ter priobčil tako grozne stvari, da se je zares čuditi, kako more v nekih krajih narod izhajati s političnimi oblastmi. Če je tako, kakor trdi poslanec, potem je zares huje nego na Turškem. Še le po tem govoru vstane vladinovec Sekulić ter brani vlado, pri tem pa je tako nespreten, da oponaša sam iste vladi, da premalo skrbi za šole in naobrazbo naroda, posebno v njegovem volilnem okraju. Govornik ima dobre nazore o marsičem, le škoda, da jih njegova stranka ne bode nikdar izvela, pa bi bilo tudi zanj bolje, da se ne nahaja v njej.

Posebno zanimiv in morda do zdaj najbolj temeljit govor je bil oni poslanca dr. Amruša, ki je govoril o samem proračunu tako temeljito, da so mu morali to priznati celo treznejši mažaroni, premda ga večina ni hotela poslušati, saj se je dokazalo, ko je zahteval dr. Mazura, da se dokaže, je li sabor sklepčen, da ni bilo niti deset mažaronov v sabornici. In ti poslanci še trdijo, da vršé svoje dolžnosti; seveda takrat, ko je treba glasovati za vlado, se že skličejo. Govoril je od vladne stranke še dr. Pliverić, toda tako, da ni ponižal

samo sebe, nego tudi hrvatski narod, od katerega zahteva, naj se drži le verno nagodbe in Mažarov, na Slovane naj se pa ne ozira, ker vse, kar se govori o slovanskej solidarnosti, ni vse nič. Dobro sta ga zavrnila dr. Breščensky in pa župnik Zorić, dokazovaje, da je tudi za Hrvatsko jedina rešitev federativno vrejenje naše države, in sicer ne samo Avstrije, nego tudi Ogerske. 23. januarija se nadaljuje glavna razprava o proračunu, ker spregovoré še bržkone vsi člani opozicije.

Čez petnajst let primankljej.

V prvej sednici hrvatskega sabora posle novega leta je zvedel hrvatski narod prav neugodno sporočilo, da se letni proračun končuje z znatnim primankljejem. Ta glas se nam zdi skoraj neverjeten, če pomislimo, kako so do najnovejšega časa današnja vlado na Hrvatskem v zvezde kovali vsi uradni časopisi ne samo hrvatski nego tudi ogerski in avstrijski. Hrvatska vlada je uvela po mnenju teh uradnih časopisov red v vseh zadevah državnega življenja, iztrebila iz sabora vsako obstrukcijo, storila opozicijo pohlevno ter poskrbela o pravem času, da se vlada v zemlji ustavno in ne brez proračuna. Hvala je donela po teh časopisih tudi o dobri upravi in velikem gmotnem napredku, ki ga je doživel po njihovej trditvi hrvatski narod v zadnjih letih. Pričakovati bi se moralo dosledno temu tudi vse drugačno poročilo o letošnjem proračunu, nego nam je je naslikal poročevalec Egersdorfer, ki je znal svoja poročila o tem predmetu vse drugače prestaviti nego letos, ko nam z vso vnemo priporoča samo štednjo in nič drugega. Kako je znal ta isti poročevalec še pred leti ponosno skoraj bahato odgovarjati opoziciji, ko je le ta branila zmanjšanje tangente letnega našega dohodka od 45% na 44%, češ da bode pri vsem tem naša tangenta večja, če tudi se za jeden postotek zmanjša, kajti za toliko se je blagostanje Hrvatske v novejšem času razširilo, da se bode mogel ta postotek čisto lahko pokriti. In kaj je izjavil zdaj isti poročevalec? Gmotno stanje nazaduje na celem Hrvatskem, leta 1897 zaostatkov samo na direktnih davkih 200.000 gl., in zdaj že ni drugač mogoče pokriti proračun, da se vzame od poprejšnjih vlad prihranjeni denar iz deželne blagajne. Tako daleč smo tedaj prišli na Hrvatskem v petnajstih letih tega zistema. Pravijo, da je ostalo od vlade Mažuranićeve in Pejačevićeve v blagajnah do pol milijona goldinarjev prihranjenega denarja. A zdaj se je moralo poseči že za tem denarjem; uradni listi se sicer tolažijo, da to ne bo treba, ker je nade, da se vendar počasi pobere zaostali davek. To je slaba nada, kajti tamkaj, kjer nič ni, je tudi cesar svoje izgubil, in tako je žalibog pri večini onih, ki niso v stanu davka plačati, prenehala ta mogočnost za vselej. Hrvatska opozicija je v svojih govorih v zadnjem in predzadnjem zasedanju hrvatskega sabora točno opisala gmotno stanje hrvatskega naroda ter prerokovala, kaj mora priti iz tega, in

zares ni trebalo dolgo čakati, da so se potrdile njene trditve. Zdaj se upije v vladinem taboru na vso moč o štednji, a do zdaj se je o tem vedno molčalo. Kako ni opozicija odločno pobijala predlog večine glede stroškov za milenijsko razstavo ter dokazovala, da Hrvatska od nje ne more imeti nobene koristi; toda za to ni marila večina, ker je bilo treba ugoditi Mažarom. Iz hrvatskih blagajn se je potrošilo, da še dandanes ne vemo, koliko, za to nepotrebno podjetje. Potrošilo pa se je gotovo še več, nego iznosi današnji primankljej v deželnem proračunu. To je pa samo jeden primer, kako brez pomisleka se je trošil deželni denar za stvari, od katerih zemlja ni imela nobenih koristi.

Uradni časopisi neprenehoma napadajo opozicijo, češ da nima prav, če oponaša vladi radi slabe uprave. In zdaj se je s priznanjem primankljeja v deželnem proračunu ta trditev dokazala. Kaj niso ravno uprave krive, da narodi ne morejo gmotno napredovati? Na Hrvatskem je pa še to zlo, da se središčnja državna uprava za gmotni napredek naroda niti najmanje ne briga. Saj je dobro poznato, kakšna je železniška, prometna in trgovinska politika mažarska. Kadar je treba storiti kaj za Hrvatsko, ni nikdar denarja za to, in kar se je storilo v tem pogledu, je šlo vse na račun krajiških šum in nič ali pa prav malo na račun državne blagajne. Je li potem čudno, da je Hrvatska glede komunikacij, trgovine, prometa, narodnega gospodarstva in obrtnosti tako zaostala. Ko bi bila zajedniška državna oblast pravično porazdelila hrvatske dohodke tudi za upravo omejenih strok na Hrvatskem, gotovo se dandanes ne bi opazal tak nazadek v tem pogledu. A tisti hrvatski poslanci, ki so imeli dosti priložnosti, da se odločno upro takemu ravnanju od ogerske strani, so vedno molčali, kakor da zajedniška državna oblast vrši vse svoje dolžnosti tudi naproti Hrvatskej. Zdaj jim je morda žal, da so molčali na ogerskem saboru, zašegadel tarnajo v hrvatskem saboru, češ da so nastopili za Hrvatsko resni časi. So nastopili zares resni časi, ali ne še le zdaj, nego že zdavnaj, posebno pa od onega časa, ko se je uvel od hrvatske strani sistem molčanja nasproti središčnej vladi. To pa je seveda v zvezi z današnjim zistemom, ki ugaja v vsakem pogledu mažarskej premoči. Ta mažarska premoč pa je zahtevala od Hrvatske velikih žrtev ne samo v narodnostnem nego tudi gmotnem pogledu. Vsa uprava se je morala več ali manj izjednačiti z ogersko. Uvela se je županijska uprava, o kateriej se je mislilo, da bode mnogo ceneja, pa je zdaj dražja, nego je bila poprejšnja.

Koliko se troši na to upravo, ne bi se skoraj verjelo, in vendar jo hočejo smatrati kot nekakšni self gouvernement; pa je vendar čisto birokratična. Pa naj bi bilo tudi že to, ko bi ta uprava vsaj vršila ono, kar jej je dolžnost. A ravno tega je najmanje. Glavna naloga jej je v novejšem času politika, da se vzdrži današnji zistem. Znano je

Ah, to je bilo čustvo, tako slastno, kakoršnega od tedaj nisem nikoli več občutil. Bila je pomlad, mladost, narava, — vse je bilo svetlo in sreča življenja, ki je bujno napolnovala moje srce. Ni je bilo več pomladi od tedaj... kajti sredi zlatih vrat onega majevega jutra, — ondi ni bilo skrito življenje, ondi se je skrivala smrt. Onega jutra sem se jaz poslovil od sreče in stopil sem na grenko pot, ki vodi v smrt...

In mnogo, mnogo let potem približalo se je ono jutro — ko sem se vzbudil, ko sem hipoma vedel, da celo svoje življenje nisem skoro drugzega delal, nego slabo.

Bilo je meseca septembra, zgodaj zjutraj, lepo, svitlo jutro. Pred mojim oknom so že peli ptičji svoje jutranjice. Zora pa je rudeče barvala svetle stene v moji spalnici.

Bil sem sam v svoji sobi, sam v celi hiši. Takoj sem to vedel, ko sem se vzbudil. In kakor neznosna teža po kratki polajšavi, ki mi jo je donesl spanec, legla mi je zavest moje usode na srce — zavest hudobnih, zopernih stvari, katere sem zakrivil prejšnji dan — grdih, zopernih dejanj, besed, ki so bile vzrok, da sem se vzbudil sam, čisto sam v svetli sobi.

Ah, bilo je solnca dovolj v vseh sobah, — bilo je svetla dovolj in cvetja dovolj — bilo bi tudi lahko sreče dovolj, ako bi bil jaz hotel, ako

bi je ne bila moja hudobna, nerodna roka odgnala od mojega srca...

Tako pa me je sreča ostavila, ostavila za vselej... Z grdimi psovkami in trdimi udarci odprl sem jej sam vrata na stežaj in jo pognal — ven v dež in v temo jesenske noči...

Tedaj pa se je zaznalo tako svetlo jutro — jutro, kakor nalašč za srečo in pokoj — jaz pa sem se vzbudil, kakor da bi tiščala vsa teža svetovnega morja na mojo dušo.

Dvignil sem se s postelje in zagledal sem svojo podobo v toaletnem zrcalu, ki je viselo ob robu moje postelje.

Solnčni žar je posijal na mojo glavo, ki je bila kratko ostrižena in gladko obrita — in v žareče-svetli luči zdela se mi je moja glava kakor mrtvaška glava.

Vstal sem in se hitro napravil. Ko vstopim v prazne sobe, kjer nikogar ni bilo razven solnčni žarki na cveticah po oknih in na žametu pohišstva — tedaj se je zopet huje polastila otožna zapuščenost mojega srca. Zaman sem se vsedel k svoji mizi, k altarju, na katerem sem žrtvoval sveti umetnosti najdražja srca, žrtvoval srca onih ljudij, ki so bili meni najboljši in ki so me ljubili najiskreneje. Nobene moči nisem čutil v sebi. Osamljenost me je obdajala kakor megla, v kateri so trdele moje roke.

Korake sem slišal po stopnjicah... Ali je bila sreča, ki se je vračala? Ali je bila sreča, radostna in žareča, roke polne cvetja in sadja, kakor jesensko bogata boginja?

Toda koraki so ostali v spodnjem nadstropju; jaz pa sem taval sam po sobah okrog. Solnce je prisijalo tudi v obednico, obsevalo je rumen hrastov les, ki je obkrožal zrcalo nad bifejem, ondi pa so stotero odsevali v žarkih pozlačeni svečniki in rudeče vaze, preprežene s svitlimi, višnjevkastimi vejicami...

Oj, kako je bila vsa hiša otožno nema in prazna... le velika muha brenčala je po sobi in bila na okna. Spodaj v hišo pa je prišel nekdo, ki se je vadil na klavirju, počasi poskušajoč skalo od jednega konca do drugzega, vedno in vedno...

* * *

Napotil sem se v mesto in šel sem čez trg, kjer sem se prvokrat srečal s srečo... Nekega jutra v septembru, kakor danes, mi je prihitela nasproti — mlada, vitka, zdravja kipeča, velikih, jasnih očij. Oblečena je bila v sinje krilo od vrha do tal, dragocen baržun jej je božal mehko bradico in bel vrat.

Ah, to je bila sreča, bogata sreča, v ljubezni dana onemu, ki jo je vsprejel v ljubezni.

Toda jaz nisem bil na svetu, da bi ljubil, —

dobro, kaj vse niso politične oblasti propuščale, samo da bodo povsodi v sabor voljeni privrženci vlade. O tem ravnanju je hrvatska opozicija spravila marsikaj na dan. Ko bi te oblasti skrbele s tako natančnostjo za vse ono, kar spada v njihovo področje v upravni stroki, kakor one skrbe za vzdržanje današnjega sistema, gotovo bi bila uprava mnogo boljša; narod bi bil naprednej in zadovoljnej, ker njegove zadeve ne bi zaostajale nerešene po pisarnah ter bile odvisne od dobre ali zle volje upravnih činovnikov. Narod bi dobil zaupanje do pravičnih činovnikov ter bi si s časoma opomogel. Zato pa proč z birokratizmom in z nestrpljivostjo v političnih vprašanjih: upravni činovniki bi imeli skrbeti le za dobrobit naroda. V tem pogledu bi se morala spremeniti današnja uprava in potem se ne bi morala sama mažaronska stranka bati toliko primankljeja v deželnem proračunu. Le ta bo zginil, čim zgine današnji sistem, ki ga je tudi provzročil. Bodeli pa današnja mažaronska večina toliko jaka, da vrže ta sistem, vrlo dvomimo, kajti ona se brez njega ne more vzdržati in on ne brez nje, pa tako bode ostal tudi primankljej, kajti današnja saborska večina ga ni sposobna odstraniti tudi ne z varčnostjo, katero sicer obeta, ali je ne bode držala.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. januarja.

Spravna pogajanja. Z vseh strani dohajajo zahteve po pričetku pravičnih pogajanj, na desnici in na levi se vsak dan čujejo kliči po spravi, toda nihče ne more povedati, kje naj se prične, da bo pričeto pogajanje imelo res kaj vspeha. Prav dobro se izraža praška »Politik«, ko piše, da je kompromis mej avstrijskimi strankami sedaj še nemogoč. Še jedenkrat ponavljamo, pravi nadalje, da bodo zastopniki češkega naroda vedno pripravljeni, ponuditi roko v spravo Nemcem. Dokler pa ni pojasneno, s kom naj se prične pravna pogajanja in na kateri podlagi, so vsi pravni poskusi neuspešni in brezpomembni. — »Narodni Listy« pišejo skoro v istem smislu. Seje našega parlamenta, glasi se, so soštete. Le dve ali tri seje se vrše, potem pade zastor, ki se ne dvigne kmalu kvišku. Dosedaj še ni znano, kaj misli vlada storiti, da si pribori zmago nad obstrukcijo, in zato se gre v prvi vrsti. Mej tem se pa zopet pogreva pravljica o sporazumljenju mej Čehi in Nemci. V to svrhu je pa potrebna le malenkost: resnična volja bojujočih se strank in podlaga, na kateri naj se prične s spravo. Tega pa manjka na obeh straneh. In kaj potem? Bo li vlada dospela do končnega sklepa? Zato nimamo niti najmanjšega upanja. Razmere, v katerih živimo, trajale bodo še nadalje. »Nova Riforma« imenuje vse dosedanje pravne poskuse »mejdjanjsko godbo«, ki bo igrala samo tako dolgo, dokler se ne razjasne razmere na Ogerskem, potem bo pa zopet vse potihnilo. — V teh razme-

rah toraj pač ne moremo pričakovati nikakih vspehov.

Povišanje častniških plač. Znani dunajski vojaški list »Reichswehr« je že pred več časom poročal, da se vojna uprava resno peča z vprašanjem glede preosnove častniških plač in da namerava to perečo zadevo izvesti že tekom letošnjega leta. Do sedaj so se temu načrtu upirali baje samo Mažari, ker ne marajo poprej poskrbeti za položaj častnikov, dokler ne uredé plač državnih uradnikov. Sedaj pa zgoraj omenjeni list z velikim veseljem poroča, da so odstranjene zadnje težkoče. Gotovi krogi se sedaj nadajajo, da bo vojna uprava že v letošnjem delegacijskem zasedanju predložila svojo ne preveč težko pričakovano predlogo, posebno ne od strani davkoplačevalcev, in ako delegaciji pritrđita temu zvišanju, stopi zakon v veljavo že z novim letom 1900. Toda častniški krogi tudi s tem ne bodo zadovoljni, marveč zahtevajo še nadaljnih raznovrstnih doklad z izgovorom, da nikjer ni častništvo tako slabo plačano, ob enem pa nikjer nima toliko službenih stroškov, kakor pri nas. Kajpada se tudi tu precej pretirava, posebno kar se tiče višjih častniških krogov, in zastopniki v delegacijah bodo morali biti vsekako zelo previdni, da ne naložé davkoplačevalcem le preobčutnih bremen.

Kdo postane Banffyjev naslednik? Ko je Koloman Szell minule dni bival na Dunaju in jel posegati nekako v pravno akcijo na strani barona Banffyja, raznesla se je v Budimpešti in tudi na Dunaju vest, da bo Koloman Szell nasledoval sedanjemu ministerskemu predsedniku, ko se ta umakne s pozorišča. Toda ta vest je vsaj za sedaj še prezgodnja. Ko odstopi baron Banffy in z njim vred morda kak drug zvest tovariš, bo vzelo v roke krmilo ogerske vlade nekako prehodno, najbrže uradniško ministerstvo z ministrom Fejervaryjem na čelu, v katero Koloman Szell gotovo ne bi rad vstopil, ker bi ostal na krmilu vse premalo časa. Mogoče pa je, da sestavi ta mož pozneje novo parlamentarno ministerstvo, v katerem bodo zbrane vse najboljše moči. Za sedaj toraj še nima prevelikega upanja.

Nemški državni kancler, skoro osem desetletni knez Hohenlohe, bo najbrže kmalu prepustil svoje mesto kaki boljši moči. Sicer sledi takim poročilom vselej takoj uradni dementi in tudi najnovejše poročilo o kanclerjevem odstopu se je že proglasilo kot povsem neosnovano, toda jedenkrat se bo vest že obistinila, ker vendar ni lahko misliti, da bi se osemdesetletnemu starcu še nadalje ljubilo voditi nemško zunanjo politiko. Skoro gotovo bo prihodnja obletnica njegovega rojstnega dne isti pomenljivi dan, ko bo knez Hohenlohe z vso častjo odstopil in šel v pokoj. Njegovim namestnikom oz. naslednikom se imenujeta doslej grof Posadovski in pa Bülow.

Vladajoči vojvoda brunšviški. Jednako našemu objavili so tudi drugi listi poročilo iz Be-

rolina o novem vojvodi brunšviškem. Reko se je namreč, da bo princ Jurij Vilhelm kumberlandski priznal mirovno pogodbo iz leta 1866 in vstopil v prusko armado kot častnik. V plačilo zato se mu pa podeli brunšviška vojvodska krona. Ta preobrat z ozirom na Welfsko vprašanje bi bil imel cesar Viljem oficijelno naznaniti povodom parade hanoveranskega polka. Včeraj pa se je pokazalo, da so bile vse te vesti neosnovane. Cesar Viljem je res prišel v Hanover in imel res nagovor, toda niti besedice ni znil o tem preobratu, pa tudi princa Jurija ni bilo pri paradi. Vsa stvar se je toraj sesedla v navadno vojaško demonstracijo.

Mirovna konferenca preložena. Iz okrožnice ruskega zunanjega ministra grofa Muravjeva, katero je te dni izročil zastopnikom evropskih držav v Petrogradu in o kateri smo svojedobno že spregovorili, je razvidno, da se nameravana konferenca še ne vrši tako kmalu. Poleg nam že znanega vspeha podaja grof Muravjev tudi nekaj navodil za priprave poznejših skupnih razprav v kakem glavnem mestu države druge vrste ter pravi, da so te podane misli za podlago nadaljnim razmišljanjem in sklepanju o konečni določitvi programa. S tem je pač toliko povedano, da na pravo konferenco še ne moremo misliti tako naglo, ker bo najbrže minulo še več časa, predno posamne vlade oddajo svoje misli o označenih točkah ter predlagajo potrebne spremembe.

Položaj na Filipinih. Vedno jasneje se kaže, da je bila zmaga Amerikanov na Filipinih zelo jalova. Najbolj osvetljuje zmago naslednji, v svetovni zgodovini dosedaj jedini slučaj, da je namreč zmagovalni general Otis prosil odhajajočega premaganega poveljnika, naj mu pomaga s svojimi četami proti ondotnemu prebivalstvu. Po najnovejših poročilih Amerikani nikakor ne morejo biti kos četam vodje Aguinalda, čegar avtoriteta je splošno priznana in ki ima na razpolago do 30.000 dobro oboroženih mož in do 50 topov. Filipinci sploh Amerikanom prav nič ne zaupajo in se ne marajo z njimi spuščati v nikako pogajanje, posebno ker jim je le predobro znano, da bi porabili Amerikani dobo pogajanje jedino le v to, da bi se konečno zadostno pripravili za napad. Sedaj se jih pa Amerikani naravnost bojé in ni čudo, da dohaja iz Washingtona že poročilo, da so Filipine že proglasili za republiko. To je tudi jedina pot, po kateri se more rešiti filipinsko vprašanje. Amerikani so konečno vendar dospeli do prepričanja, da se ni dobro vtikati v stvari, ki jih niso prav nič brigale.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, 26. januarja.

Današnje izredne seje se je vdeležilo 28 obč. svetovalcev in ker župan ni imel prijaviti nikakih naznanil, se je prešlo takoj na dnevni red.

O magistratovem poročilu glede poljskega čuvaja v Mestnem logu in o prevzetju nekaterih ondotnih cest v mestno upravo je poročal odb. dr. Tavčar. Na povabilo magistrata se je sošlo na posvet o teh dveh zadevah do 70 posestnikov, ki imajo posestva v ondotnem delu. Odsoten je bil velik del posestnikov, vendar, ker se je v povabilu naglašalo, da se smatra vsakega, ki ne pride k posvetu, zadovoljnega z nasvetom, da se nastavi poljski čuvaj, je bila glede tega večina zagotovljena, ki je ob enem tudi zahtevala, naj občina prevzame dve poti v lastno upravo. Pravni odsek se popolno strinja s prvim nasvetom in predlaga, naj se nastavi tudi v bodoče poljski čuvaj in sicer s 300 gold. plače, kateri znesek se za letos sorazmerno razdeli na ondotne posestnike, v prihodnje pa naj občina prispeva z zneskom 150 gld., na posestnike pa naj odpade 200 gld. Z drugim nasvetom se pa odsek ne more strinjati, ker bi potem občina morala prevzeti v svojo upravo še ostala jednaka pota.

Proti odsekovemu predlogu se oglase odb. Turk, Velkavrh in Predović, ki poleg drugega tudi omenjajo, da glasovanje pri dotičnem posvetovanju ni bilo pravilno, za predlog pa govori odb. dr. Hudnik. — Pri glasovanju je bil vsprejet odsekov predlog.

Vdovi po mag. slugi Jakobu Kopaču se prizna 200 gld. letne pokojnine in 102 gld. 50 kr. kot

ne, jaz sem imel vse druge načrte . . . Jaz sem živel, da sebe proslavim, da sebe vživam, da izolikam in izklesam vse malostne lastnosti svojega bitja, vse, vse do zadnje spake. Sebe vživati in samega sebe drugim v slast ponujati — to je bila moja jedina, najvišja naloga . . . Pred to se je moralo umakniti vse drugo, na njenem žrtveniku je moralo vse drugo krvaveti, skrvaveti in umreti.

In res je bilo vse žrtovano — vse mrtvo! Oče, mati, bratje, sestre, dom, prijatelji, sorodniki, zvestoba in ljubezen — vse to je bilo žrtovano. Vsa čuvstva, vse ozire sežgal sem na ognjenem altarju pred sveto podobo svojega jaz, svojega malika, katerega sem imenoval svojo umetnost.

Na večer istega dne bil sem na Friderikovem vrtu, kjer je moje srce doživelo toliko slastno prijetnih ur.

Bilo je gorko in temno pod drevesi in ljudje so tukaj posedali in se ljubkovali po klopeh. Jaz pa sem hodil okrog in brezvspešno iskal prostora, kamor bi se vsedel.

Nakrat pa, ko begam okrog, začujem s trate čisto, glasno petje. Videl sem ondi več temnih postav. Čul sem pesmi, katerih nisem poznal, pa tudi besed nisem mogel razumeti — toda melo-

dija je bila čudokrasna, togujoča in vabeča. Poslušal sem.

„Oj, duša trudna, pridi sem!“

bil je refrain, katerega sem si zapomnil. Počasi in tožeče so se izgubljali glasovi v temni noči. Bilo je, kakor da mati kliče svojega jedinca, skrbeče proseč, ker se bliža noč, ko nikdo več ne more najti pota.

Jaz pa sem poslušal in poslušal, jedino to želeč, da bi ta pesem nikdar ne ponehala. In petje se je še dalje razlegalo in zdelo se mi je, kakor da bi konečno ti glasovi veljali le meni, zdelo se mi je, da v pesem vpletajo celo moje ime Tedaj je bilo, kakor da bi bil hipoma začul glas svoje matere, kakor se je glasil, ko sem bil še dete in nam je ona pela staro cerkveno pesem ob zimskih večerih, ko se je mračilo in je bilo še prezgodaj našgati luč . . .

Na stolu je sedela in mi otroci na stolčkih okrog nje, z ognjišča pa je svetila motna luč po sobi . . .

In mati je pela, pela m. lo in vse je bilo tako tiho in mirno okrog nas in v nas . . .

Dopeli so. Pevci so se poizgubili po drevo-redu. Jaz pa sem hitel z vrta, hiteč mimo zaljubljenecv, sedečih po klopeh, proti domu.

(Dalje sledi)

posmrtna četrt pokojnikove plače. Poroč. odb. dr. Stare.

Odb. dr. Hudnik poroča o mag. poročilu glede otvoritve projektovane ceste mej pripravnic in Trpotčevo hišo. Magistrat kakor tudi odsek sta mnenja, da otvoritev te ceste ni nujna, in toraj predlaga, da se vzame samo na znanje naznanilo, da se je Trpotcu že naročilo, naj odstopi za cesto potreben svet ob svojem posestvu brezplačno mestni občini, ker je gotovo, da bo ta zadeva še prišla pred občinski svet.

Odb. Velka vrh predlaga dodatno, naj odsek proučava vprašanje, ali bi ne kazalo določiti širjavo te ceste samo na 12 mesto na 16 m. — Pri glasovanju obveljata oba predloga.

Mesto odstopivšega zaupnika Mühleisna se na poziv vlade izvoli v naborno komisijo za konje trgovec Feliks Urbanc, mesto pred tremi leti umrlega člana Šebenika pa trg. Adolf Hauptmann. Poroč. odb. dr. Stare.

O mag. dopisu zaradi izbrisa najemniške pravice za domobranski kader pri posestvu Jos. Gorupa poroča odbornik dr. Tavčar in predlaga, ker je ta pravica postala že davno brezpomembna, da se vsprejme odsekov predlog.

Odb. dr. Požar v daljšem govoru utemeljuje svoj samostalni predlog, da se o. kr. učnej upravi pošlje obrazložena spomenica glede razširjenja male v popolno gimnazijo. Že pred 20. leti, pravi govornik, se je naučna uprava po svojem posebnem zastopniku na mestu prepričala, da je ustanovitev druge popolne gimnazije nujna potreba, toda šele čez 10 let je ustanovila drugo nižjo gimnazijo, vsled česar pa je morala pasti tedanja nižja gimnazija v Kranju in toraj s tem ni bilo nič pomaganega. Sedaj je že deset let od tega in nižja gimnazija nima niti svojega poslopja. Občinstvo, ki je spočetka stavilo na ta zavod velike nade, posebno ker je vlada že takrat namignila, da se zavod razširi, je izgubilo do zavoda vse zaupanje, ker je zelo težaven prehod s tega zavoda v višjo gimnazijo. Vkljub tem okoliščinam in v kljub temu, da je kranjska gimnazija razširjena v višjo gimnazijo, je vendar vpisano letos v ta zavod 271 učencev, ki so precej natlačeni v 6 oddelkih. Izgovor, da so z ustanovitvijo kranjske gimnazije in strogo omejenim ozemljem za to in novomeško gimnazijo razbremenjeni tukajšnji srednješolski zavodi, je toraj popolno jalov, ker ima tudi tukajšnja višja gimnazija toliko učencev, da bi jih bilo dovolj za dva jednaka zavoda. Sicer se pa za sedaj ne zahteva ničesar drugega, nego da se počeni s prihodnjim letom ustanovi peti gimnazijski razred, vsled česar naučni napravi ne bodo navstali znatno večji stroški. — Konečno utemeljuje govornik drugi del svojega predloga, ki meri nato, naj naučna uprava čim preje, morda že prihodnjo pomlad prične z gradnjo novega šolskega poslopja za novo višjo gimnazijo na mestu sedanje gimnazije na Vodnikovem trgu, ki bo že v nekaj mesecih izpraznjena vsled preselitve sedanje višje gimnazije v nove prostore. Predlagatelj stavi nato naslednji predlog: Magistratu naj se naroči, naj dopošlje učni upravi spomenico, v kateri se zahteva, da se s prihodnjim šolskim letom na sedanji nižji gimnaziji vstanovi peti gimnazijski razred in tako polagoma razširi zavod v višjo popolno gimnazijo; da se na prostoru sedanje višje gimnazije počeni s letom 1901 prične graditi novo šolsko poslopje za popolno gimnazijo in licealno knjižnico. — Pri glasovanju obveljajo vsi nasveti.

Razpravo o poročilu finančnega odseka glede najetja posojila za nekatere naprave priobčimo v prihodnji številki, ostale točke so se pa obravnavale v tajni seji.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. januarija.

† Prelat dr. Andrej Čebašek.

Danes kmalu po polnoči je umrl po kratki bolezni preč. gospod prelat dr. Andr. Čebašek, stolni dekan v Ljubljani. Pokojni je bil rojen dne 14. novembra 1820 v smledniški župniji. Po dovršenih bogoslovnih študijah je bil jedno leto adjunkt v bogoslovnem semenišču, potem pa dve leti v Avgustineju na Dunaju, kjer je napravil

doktorat iz bogoslovja. Kaplanoval je nekaj let v Mengšu in Stariloki, od koder je prišel kot bogoslovni profesor v Ljubljano ter predaval dogmatiko nad 40 let. Bil je več let ravnatelj v semenišču, postal je stolni kanonik in pozneje dekan stolnega kapitola. Mnogo let je bil srednješolski nadzornik za veronauk. Letošnjo zimo jela so se na njem kazati znamenja telesne starosti, duh pa mu je bil do zadnjega bister in ognjevit. Dan pred smrtjo je dejal pokojnik piscu teh vrstic: »Ali ste me že priporočili v »Slovencu« v memento?« Na pritrdilen odgovor se je pošalil: »No, sedaj pa vem, da kmalu umrem, s takim naznanilom večjidel vsakega kmalu pokopljete! Kaj hočem? Pritožiti se ne smem. Le dva dni v življenju sem bil vsled bolezni v postelji. Star sem blizu 80 in družega nimam pričakovati, kakor grob.« Priporočujoč se v molitev in govoreč o računu, ki ga čaka pred Bogom, dejal je, da večkrat prosi Boga s sv. Hieronimom: Parce mihi Domine, quia Dalmata sum! Poslovivši se je dejal: »Upam, da bom kmalu v nebesih prosil Boga za drage Slovence, da jih Bog ohrani verne in vedno udane katoliški cerkvi.« — Pokojnik je bil blag mož, bistrega duha, plemenitega srca, neumorno je delal in neprenehoma molil, res vzornik slovenskega duhovna! — Velezaslužen svečenik po Srcu Jezusovem naj počiva v miru! Pogreb bo jutri, 28. t. m. ob 4. uri popoldne.

(Drugi glasbeni večer) je privabil sinoči vsaj toliko občinstva, da so prireditelji z veseljem nastopili. Program je bil dokaj srečno izbran: en duo, en trio in en kvartet. Ne bodemo se spuščali v p. drobnosti posamnih komadov, le toliko bi omenili, da smo v Niels Gade-jevi noveleti zlasti občudovali violino, v Chopinovi polonezi pa se je krasno odlikoval čelist. Lep napredek kaže se tudi v tem, da so si dosedanji prireditelji vedeli poiskati še dveh diletantov gg. dr. P. Drachlerja in P. Lozarja, ki sta jim v zadnji točki — Mozartovem kvartetu št. 21 D-dur — prav polivalno pomagala do lepega vspeha, katerega je dosegla ta glasba pri občinstvu. Mi smo že večkrat povdarjali, naj bi »Glasbena Matica« krenila tudi na to polje mirne in mile komorne glasbe, zato smo za zadnjo točko še posebej hvaležni. Ne smemo pa tudi pozabiti, da nas je razveselila gdč. Maferka Stropnička z dvema pesmama, kateri je izvedla kot izurjena pevka z mnogimi koloraturnimi okraski. Ker jo je hvaležno občinstvo odlikovalo z obilnim ploskom, pridodejala je še Försterjevo: »Poletela golobica«. Gosp. pijanist Prochazka pa je trudoljubivo spremljal godca in pevko ter s tem pripomogel zdatno h končnemu vspehu, katerega so dosegle vse posamne točke.

(Osebna vest.) Župan Hribar nastopil je danes tritedenski dopust.

(Imenska glasovanja v ljublj. obč. svetu.) Kar je postalo v dunajskem in budimpeštanskem parlamentu že nemoderno in zastarelo, uvedlo se je včeraj v našem mestnem zastopu. O nasvetu, naj se najame 200.000 gld. posojila za novo tržnico, se je na predlog odb. Pavlina moralo glasovati dvakrat po imenih in sicer prvič o nasprotnem, drugič o odsekovem predlogu. Ker naši mestni očetje še niso povsem navajeni te vrste zborovanja, so se nekateri nekoliko motili, a upanje je, da se tudi ta moda s časoma udomači. Za najetje tega posojila je bila sicer večina treh glasov, a ker ni bila kvalifikovana, je odsekov nasvet propadel.

(Velik požar) je uničil v noči od 22. na 23. t. m. v Dolnjih Kamnjah pri Novem Mestu osmim posestnikom večinoma vsa poslopja ter poljske pridelke. Skupna škoda se ceni nad 16.000 gld., zavarovani so pa bili skupno le na okroglo 1800 gld., ker večina izmej njih sploh ni bila zavarovana. Zgorelo je skoraj pol vasi. Največjo škodo, namreč 3500 gld., ima posestnik Jan. Habjan, ki ni bil zavarovan, po 3000 gld. škode imata posestnika Janez Saje in Fr. Pangro, oba nezavarovana. Goreti je pričelo ob polu 12. uri in še le ob osmih zjutraj se je gasilcem posrečilo omejiti ogenj. Kako je ogenj navstal, se ne ve gotovo; pripoveduje se, da vsled neprevidnega ravnanja z žerjavico.

(Iz Beljaka) 26. januarija. [Narodna zavest.] Posl. Steinwender bil je, kakor znano, pred nekaterimi tedni v veliki sili, treba je bilo zanj mobilizovati največ ko mogoče volilcev, da se vzdrži na površju dragocena dika nemške »ljudske«

stranke. Zbralo se je precejšnje število glasov, ki so se zdaj objavili na zanimivem naznanilu. Iz tega naznanila povzamemo par vrstic: Wir bedauern die unheilvollen Folgen dieser Hetze, welche geeignet sind, den Verfall der kräftigsten nationalen Partei im Parlamente herbeizuführen... Die gefertigten Wähler stimmen mit Steinwender in der Ueberzeugung vollkommen überein, dass eine Rückkehr zu normalen parlamentarischen Zuständen vor unbedingter Aufhebung der Sprachenverordnungen nicht möglich ist... dass die Deutschen die ihnen gebührende Stellung im Staate wieder zu erlangen bestrebt sein müssen... wir kennen keinen Würdigeren, als ihn... wir werden in seinem Kampfe in deutscher Treue zu ihm stehen! Na tem se vé nič posebnega ni, da pa je zanimivo čitati med imeni tudi imena slovenskih gospodov, ki se sicer štejejo za narodnjake! Živela narodna zavest! Misery acquaints a man with strange bedfellows. (Shakespeare). (Sila spravi človeka z raznimi ljudmi v jedno postelj.) Nomina odiosa, ne imenujemo jih še, lahko se še sleje zgodi. Dogajajo se še lepše reči. Ravnokar izvem iz zanesljivega vira o slovenskem uradniku, ki se je vedel še nedavno za iskrenega narodnjaka, da je nekje pristopil »Südmarki«, upajmo, da samo krilatemu bitju na ljubo, jaz tega ne vem. Lepe reči se dogajajo ob meji slovenski, kaj ne?

(Pravda.) V Celovcu 25. jan. Že skoraj leto dni teče pravda, ki jo ima mesto z društvom »Augsburger Gasgesellschaft«. V pogodbi iz leta 1861 se je bila omenjeni družbi dala izključna pravica polagati po javnih tleh in mestni posesti cevi za plin, ki se potrebuje za razsvitlavo (Röhre zu Beleuchtungszwecken). Mesto pa je začelo — želeč vpeljati električno razsvitlavo in moč, — pravdo, ki bi določila, ali je v omenjeni določbi zapopaden tudi električni kabel ali ne, ker se menda ta ne da drugače kakor v ceveh, ki ga izolirajo, naložiti. V prvi instanci je mesto izgubilo, včeraj se je zvedelo, da je pravda v drugi instanci dobljena. Med tem se je seve začelo o električni razsvitljavi bolj trezno misliti, in kakor je videti, bomo ostali tudi po konečno pridobljeni pravdi pri Auerjevi luči.

(Železnica v Rož.) V Celovcu 25. jan. Prve dni meseca februarja bodo pregledovali progo nove lokalne železnice v Rož! Celovčani protestujejo proti temu, da bi se ta proga izvedla samo kot lokalna železnica, ker kot taka za Celovec nima nobenega pomena — in nazadnje tudi za Rož ne. Če se ne predero kje Karavanke proti jugu, imela bo dežela zopet eno novo železnico, koje dohodki še režeje ne pokrijejo, kakor n. pr. Ziljska proga. Radikalni Nemci iz zgornje Koroške so seve proti predoru Karavank: prvič jim je v korist le Turska proga in drugič je zadnja proga Nemcev ideal, med tem ko se v Rožu boje, da bi skozi predrte Karavanke kaj Kranjcev sem k nam ne prišlo. Upamo, da avstrijski poslanci ostanejo pri sklepih shoda v Pragi, ki je skoraj jednoglasno zavrzel progo čez Ture.

(Okr. bolniška blagajna v Trstu.) Kako da postopa napram slovenskim delavcem okrajna bolniška blagajnica v Trstu, zvedeli smo za jako zanimiv slučaj, katerega navedemo brez komentarja. Jože Kunstelj, po rokodelstvu tesar, delal je v Trstu pri »Kranjski stavbinski družbi« in je bil za slučaj bolezni zavarovan pri ondotni okrajni bolniški blagajnici. O božičnih praznikih prišel je Kunstelj domov in je obolel. Pisalo se je v Trst dne 28. decembra 1898 prošnjo, naj bi se Kunstelju podelila postavna bolniška podpora. Na ta dopis slavna »Tržaška okrajna bolniška blagajnica« še do danes ni odgovorila, in bi moral Kunstelj, ako bi ne bil doma, pač od hudega konec vzeti. Gotovo je gospodo v Trstu zbedel slovenski dopis; toda nehote se sili človeku vprašanje, čemu da je okrajna bolniška blagajnica v Trstu, ako ne da svojim članom postavno predpisane podpore. Žalostno je, da slavi italijanski, prosvitljeni šovinizem orgije celo nad bolnimi slovenskimi reveži.

(Še jeden lahonski manifest!) Minole nedelje so slavili v mestecu Labinj v Istri, ki leži v kvarnerskem zalivu nasproti Reki, tamošnji Lahoni in lahončiči 300-letnico neke zmage Benečanov nad senjskimi Uskoki. Mesto Labinj so si Benečani, kakor raznih družih gnezd v Istri, prilastili s krivico in so od tod skušali tlačiti in podjarmljati

kmetsko ljudstvo, ki je bilo že v onih časih zgolj slovansko. V Senju in okolici pa so bili že tedaj sami Hrvatje, slovansko pleme, katerim se je reklo Uskoki, ki se je živilo povprečno z ribolovom. Ti Uskoki so se najneustrašneje borili proti Benečanom in so jih tudi dostikrat krepko naklestili, kajti bili so zares divji junaki. Uskoki se pa niso zadovoljili samo s tem, da so nadležne Benečane, pradede denasnjih lačnih Čožotov, ki še danes hodijo svoje beneške slave iskat na istrsko obal, gonili iz svoje dežele, marveč podili so jih celo do Trsta in Kopra in jih tukaj namahali, potem pa odpluli nazaj proti Senju. O tacih praskah med Uskoki in Benečani poroča zgodovina na več krajih. Verjetneje bi toraj bilo, da so zmagali pri Labinju ali celo Senju Uskoki proti mehkužnim Benečanom a ne nasprotno. Sedanji lahonski Labinjci pa izrabljajo to zmago za se in minole nedelje so ondi mnogo govorili o hrvatskih roparjih (Benečani so bili pa nedolžni golobčki) in barbarstvu Slovanov. Seveda, Slovani so smeli samo svojo rodno zemljo braniti pred usiljevalci, pa so bili že roparji, ako pa so bili Benečani pri tem še tepeni, no tedaj pa si presučejo »potomci« to stvar tako, kakor da so bili oni zmagovalci! Pa kodi že vse stikajo Lahoni po svojih zgodovinskih momentih! Vsaka neumnost jim že zadostuje za povdaranje beneške kulture in slovanskega roparstva. S takimi rečmi si pač ne zaslužijo lovorik!

(To pa to!) Tržaški »Piccolo« je včasih uprav klasičen v svoji židovski prismojenosti. Kaj je napisal v jedni svojih zadnjih števil? Prosim, to so zanimive stvari za onega, ki zasleduje primorske narodnostne stvari. V Istri, katera dežela je bila pred stoletji jedna najbolj divjih in zapuščenih pokrajin na obali Adrije, a ob jednom tudi jako nezdrava, kjer so se pojavljale razne bolezni, kakor mrzlica in različne nalezljive bolezni, se je naseljevalo raznega ljudstva, ki so zasedla deželo po tem, ko so prejšnji prebivalci ali izumrli, ali se naselili drugod, bežoč iz nevarne pokrajine. Med temi, ki so bežali iz Istre, so bili v prvi vrsti mehkužni Benečani, a med temi, ki so se naseljevali, so pa utrjeni Slovani in drugi vstočni narodi. Med temi rodovi so bili tudi Rumuni, katerih pleme je še danes v Istri. Na Učki planini ob jezeru je vas Brdo, kjer je kakih 700 prebivalcev. To so nekdanji Rumuni, ki pa govore sedaj hrvatski jezik in so tudi že pravi Hrvatje, katerih nijeden ne zna več rumunskega jezika. In kaj svetuje »Piccolo« deželnemu odboru Istre? Svetuje, naj bi odbor zasnoval za te prebivalce — rumunsko šolo! Zlobnost tega nasveta je prozorna, kakor megla! Jud z lesnega trga v svoji nizki slavofobni maniji hoče s tem reči: ker se ustanavlja za »slovanske naseljence« v Istri gimnazij, naj se zasnuje tudi za rumunske rumunska ljudska šola! Ali pa ima še tudi drugi namen. Češ, ako bi se Slovani protivili ali samo ugovarjali zasnovi rumunske šole, lahko bi se jim potipalo na žilo: glejte, taki ste, česar zahtevate za sé, ne privoščite drugim! Tretje in glavno, kar mu je pred očmi, pa misli na zdražbo, katera bi se mu naj posrečila z njegovim nasvetom. To so sama podtikanja, s katerimi se tako rad peča ta list in njegovi somišljeniki, zlasti tedaj, kadar dožive kak sijasko, kakor zdaj s svojimi protesti. Slovanom Istre pa bi ne bila rumunska šola na Učki planini gotovo ne tako na poti, kakor judom in Lahonom hrvatski gimnazij v Pazinu, marveč smejali bi se Lahonom, da snujejo rumunske šole za Rumune, katerih — ni. No, pa ako bi tudi bilo 700 Rumunov tudi danes še na Učki planini, »Piccolo« bi tej peščici Rumunov seveda prej privoščil ljudsko šolo, nego 184.000 Hrvatom gimnazijo. Vzroka temu je pa iskati še v nečem drugem, iz katerega se pa zopet da zaslediti, da je baš za tržaškim ščovalcem z lesnega trga proti Slovanom precejšen del prusofilskega vpliva. List namreč pravi, da je pred par leti že zasledila na Učki in ondi okrog sama rumunska kraljica (Carmen Sylva) »rumunsko pleme« in to konstatoval tudi neki rumunski profesor. — No, »Carmin Sylva« je rodom Nemka in nemška pisateljica in oni »rumunski profesor« je bil tudi Nemeč, Prus, ki pa ni mogel ne le ne zaslediti na Učki rumunskega plemena, marveč tudi ne spregovoriti besedice s prebivalci vasi Brda ob Učkem jezeru, ki so danes sami Hrvatje. Jasno je torej, da ima »Piccolo« v svojem sctrudništvu

tudi mnogo prusofilskih intrigantov Trsta, ki skrivaj ščujejo proti Slovanom Primorja. Naj bi ti pritepenci rajše bili hvaležni za kruhek, ki ga jedo tu doli med nami, nego da se utikajo v take neumnosti!

(Maske.) V Zagrebu se pred pustom klatijo maske, ki so s svojimi lascivnimi dovtipi tako vsiljive, da se stariši s hčerami zvečer na ulico ne upajo. Dostojni ljudje zahtevajo, da se ta zloraba predpustne veselosti odpravi.

(Lirika.) Prof. dr. pl. Berger je predaval na Dunaju o »moderni« liriki. Navedel je mnogo citatov iz dekadentnega slovstva ter končal z besedami: »Naša lirika je jako opešala, je bolna, treba ji je — m ō ž.«

(Katoliške šole med Armenci.) Mehitaristi, ki s toliko vnemo gojé armensko slovstvo, imajo sedaj dva liceja v Peri in Kadikeji pri Carigradu. Njihovi učenci se vsprejemajo na laških vseučiliščih brez vsprejemnih izpitov. V Carigradu je sedanji patrijarh ustanovil nov licej, na katerega je poklical profesorje iz Francije. V Trapezuntu imajo mehitaristi šolo s 300 učenci. Armenske sestre brezmadežnega spočetja vzgajajo do 10.000 deklic. Posvetni duhovniki imajo v svojih zavodih do 12.000 otrok. Ti vspehi se morejo ceniti le tedaj, če se pomisli, da je katoliška cerkev to dosegla — pod turškim jarmom.

(Lorelei) pesnika Heineja ni izvirno delo, ampak je predelana po enaki pesni Klementa Brentano. »Hannoversche Zeitung« jo je imenovala l. 1894 naravnost plagiat. Seveda plagiat se ravno ne more imenovati. Heine je tankočutno razbral najlepše iz pesni in tudi sam dodal karakterističnih lepot.

(Decentralizacija mest.) Liberalizem goji samo velika mesta, katera izsesavajo dežele. To je v neizmerno soc. škodo ljudem. Taka velika mesta so gnjezda proletarijata, središča velike bede in velikih pregreh, katere zunanji luksus le za silo zakriva. Veliki Dunaj, velika Praga, veliki Gradec, velika Ljubljana! Praktični Angleži, kateri so se že v mnogih stvareh otresli liberalizma, pa hočejo največje mesto sveta — London — decentralizovati. Iz jednega Londona hočejo narediti trideset manjših mest z lastno upravo.

(»Saj nisem več v vaši šoli.«) Neki deček, Pilaty po imenu, je na Dunaju metal kamenje na učence neke deške mestne šole na Dunaju. Dne 20. t. m. je kamenjal tudi svojega bivšega kateheta, ko je šel iz šole. Šolski vodja ga je zaradi tega okaral, pa deček se mu je odrezal: »Saj nisem več v vaši šoli, meni ne morete nič več narediti.« Šolski vodja ga ni več mogel kaznovati, zato mu je pa policija pokazala, da tudi izstopivši šolarji še niso popolnoma avtonomni, in ga je vtaknila v luknjo.

Društva.

(Slovensko katoliško akademično društvo »Danica« na Dunaju) priredi IV. redno zborovo sejo dne 29. t. m. ob 1/2. uri popoldne v društvenih prostorih z naslednjim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnje redne zborove seje. 2. Poročilo odbora. 3. Revizija poslovnika III. del. 4. Slučajnosti. 5. Predavanje: »O liberalizmu«, predava gosp. I. Hubad.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 27. januarija. (Državni zbor.) Med vlogami je od gospodske zbornice izročeni sklep glede vravnave plač državnih služabnikov. Ta sklep je predsedništvo takoj izročilo proračunskemu odseku. — Italijanski poslanci Angeli in tovariši so stavili nujni predlog, naj vlada stori vse potrebno, da se v Primorju ustanovljajo potrebne italijanske ljudske, meščanske, srednje šole, učiteljske in vseučilišče. Do tedaj pa naj vlada avstrijska poskrbi, da so tudi doktorski diplomanti, dobljeni na vseučiliščih v Italiji, pravnoveljavni za Avstrijo. — Posl. Pergelt je izročil peticijo za odpravo jezikovnih naredb ter o njej zahteval glasovanje po imenih. Jednako je posl. Novak zahteval glasovanje po imenih o dveh drugih prošnjah. Sedaj ob treh se še po imenih glasuje. — Na koncu seje hočejo staviti levičarji predlog, da se o sklepu gosposke zbornice o vravnavi plač državnih

služabnikov proračunski odsek nemudoma posvetuje, da ta stvar pride na vrsto v prihodnji seji kot prva točka. Izvrševalni odbor desnice je sedaj zbran, da se o tem posvetuje.

Dunaj, 27. januarija. Zatrdno se govori mej poslanci, da državni zbor sklene svoje zasedanje v osmih dneh in da bo prihodnji petek zadnja seja.

Dunaj, 27. januarija. O zadnji seji zapupnikov nemških levičarjev se je izdal naslednji komunike: Na poziv zapupnikov nemške ljudske stranke se je vršilo posvetovanje o zahtevah nemških strank v narodno-političnem oziru in se je glede namena doseglo popolno sporazumljenje, ter določilo, da se vrše sedanje razprave samo o skupnih zahtevah nemških strank brez vsake zveze s pravnimi poskusi z vlado ali strankami večine.

Dunaj, 27. januarija. Nagodbeni odsek je rešil v včerajšnji seji tretji odstavek vladne predloge o prometni statistiki. Prihodnja seja se naznani pismenim potom.

Dunaj, 27. januarija. Povodom rojstnega dne nemškega cesarja je cesar Fran Josip osebno obiskal nemškega poslanika Eulenburga ter izrazil svoja voščila cesarju.

Dunaj, 27. januarija. Na spomenico posl. Stojana je pismeno odgovoril trgovinski minister, da se bo pri reviziji indirektnih davkov oziralo za podlago volitev v trgovinsko-obrtne zbornice tudi na osebno dohodarino.

Rim, 27. januarija. Papež se sedaj prav dobro počuti in je vsprejel včeraj 300 članov rimskih plemenitaških rodbin, katerim je v svojem nagovoru priporočal, naj utrjujejo svojo vero proti vladajoči nenravnosti in krivim naukom.

Rim, 27. januarija. V seji poslanske zbornice je interpeloval poslanec de Nicolo zunanjega ministra, kaj je s preiskavo proti anarhistični zaroti v Aleksandriji, ki je nameravala napad na nemškega cesarja. Minister Canevaro je izjavil, da more za sedaj le toliko odgovoriti, da preiskava še ni dognana in da želi konečnega vspeha v tem oziru, da bombe, ki so jih zasačili pri anarhistih, mej katerimi je bilo več Italijanov, niso bile namenjene nemškemu cesarju.

London, 27. januarija. »Morningpost« poroča iz New-Yorka, da je v zunanji urad došla vest, da namerava Nemčija pomnožiti svoje vojne sile na samoških otokih. Na to predrznost bo Amerika gotovo odgovorila, kakor se spodobi.

Washington, 27. januarija. Iz Manile je došlo poročilo, da se je 22. t. m. filipinsko otočje proglasilo za republiko, o čemer so se že obvestile evropske velesile.

Umrli so:

V bolnišnici:

23. januarija. Marija Komovec, delavca hči, 3 leta, jetika.

24. januarija. Anton Ramovš, hlapec, 17 let, ruptura intestin. peritonitis.

V hiralnici:

24. januarija. Barbara Zdešar, gostija, 79 let, ostarelost.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m., srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm.
26	9 zvečer	777,0	3,2	sr. szah.	oblačno	
27	7. jutraj	743,8	2,2	sr. szah.	oblačno	4,7
	2. popol.	743,8	3,7	sr. svzh.	"	

Srednja včerajšnja temperatura 2,9°, normale: -2,0°.

Na prodaj so

tri je križevi poti

jeden 95 cm. visok, velja gld. 65.—
drugi 130 cm. visok s križem in podstavkom vred, velja » 120.—
tretji 150 cm. visok, velja » 250.—

pri Fr. Toman-u, podobarju in pozlatarju v Ljubljani na Križevniškem trgu št. 1. 853 24-15

Stolni kapitel v Ljubljani dostojno naznanja, da je Bog, Gospod življenja in smrti, prečastitega gospoda

Andreja Čebašek-a

infuliranega stolnega dekana, doktorja bogoslovja, apostolskega protonotarja, papeževga hišnega prelata, knezoškofijskega konzistorijalnega svetovalca, predsednika škofijskega duhovnega sodišča, izpraševalca za samostalne duhovnije, nekdanjega profesorja bogoslovja, vodjo knezoškofijskega duhovnega s-menišča in knezoškofijskega komisarja za verouk in bogoslužje na ljubljanskih srednjih šolah in pripravnicah, zlatomašnika,

previdenega s svetimi zakramenti za umirajoče, danes ob 12^{1/2}, uri po noči, 78 let starega, k Sebi poklical v boljše življenje.

Truplo ranjcega se bode v soboto, 28. januarija popoldne ob 4. uri iz hiše št. 10 pred škofijo najprvo v stolno cerkev in po malih biljah na pokopališče k sv. Krištofu preneslo in tam pokopalo.

Preblagi ranjki bodi vsem znancem in prijateljem v molitev priporočen.

V Ljubljani, 27. januarija 1899.

Koledar katol. tisk. društva za leto 1899,

namenjen zlasti slovenski duhovščini, obsega tudi „imenik učencev“ za več ko 400 šolarjev. —

Neudom stane krasno vezan gl. 1:20.

Na prodaj je hiša

št. 88 v Vodmatu pri Ljubljani. Poslopje je novo, davka prosto 12 let. Zraven hiše je vrtec.

Natančneje se izve pri lastniku v hiši sami. 785

Vse mogoče

hvali in prodaje kot „Mörathon“ konkurenca! Zakaj?
— Zato, ker je 816 10-9

„Mörathon“

res izreden primešek k tobaku in kadenje dela kadilcu in okolici zelo prijetno in jako zdravo.

Kdor se hoče prepričati o tem, mora poskusiti s pristnim „Mörathon-om“ z varstveno znamko „otročjo glavo“, ter naj odločno zavrne vsako posnemo.

Dobi se le tam, kjer se nahajajo „Mörathon“-lepaki, v zvezkih po 10 in 30 kr., ali pa 12 malih oziroma 4 veliki zvezki proti povzetji za 1 gl. 26 kr. franko pri izdelavcu

Th. Mörath, med. prodajalna dišav „Zum Biber“ v Gradcu, Jakomlingasse 1.

Zelo ugodno za razprodajalce.

Glavna zaloga za Kranjsko: Fr. Pettauer v Ljubljani.

Svarilo!

Gosp. Albin Jos. Megušar, rojen v Trziču na Gorenjskem, ima od mene legalizirano pooblastilo, katero s tem preklicem in kot **neveljavno objavim**. Imenovani toraj ni opravičen, za mojo tvrdko sprejemati naročila ali denar. Ako bi to storil, je izročiti gosposki.

V Pragi, dne 1. januarija 1899.

Karol Filip Pollak,
tovarna za esence.

59 4-2

„Posojilnica in hranilnica v Moravčah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo“,

obrestuje hranilne vloge po

4³/₄ odstotka

in plačuje rentni davek.

38 5-4

Načelnništvo.

Zavod
za 320 26-19
umetno slikarstvo
na steklu.

Specijalni zavod
za
slikanje na cerkvena okna
v vsakem slogu in izdelavi.

B. ŠKARDA v BRNU.

Ceniki, troškovniki,
načrti, škeice in
vsakoršen strokovni na-
svet brezplačno.

Sedemkrat odlikovan
s prvimi nagradami.

Št. 4444.

5 3-3

Prodaja stavišč.

Mestna občina ljubljanska prodá svoj na dve stavišči razdeljen prostor, na katerem je poprej stala hiša št. 65 ob Sv. Petra cesti v Ljubljani, in sicer obe stavišči skupaj ali pa vsako posebej.

Kupne ponudbe sprejema do konca januarija 1899 podpisani magistrat, kateri pové v navadnih uradnih urah tudi kupne pogoje.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 23. decembra 1898.

Župan:

Iv. Hribar l. r.

Severonemški Lloyd v Bremi.

866 30-8

Od vis. c. kr. ministerstva vsled ukaza dne 7. maja 1894, št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštnih brzoparnikov do Novi-Jorka:

<p>Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.</p> <p>Brema - Južna Amerika. Do Montevideo.</p> <p>Brema - Vzhodna Azija. Do Kitajskega.</p> <p>Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.</p>	<p>Do Baltimore.</p> <p>Do Buenos-Ayres.</p> <p>Do Japonskega.</p> <p>Do vožnja po morji čez ocean do Novi-Jorka traja 6 do 7 dni.</p>
---	--

Najlepša in najcenejša priložnost za potovanje.

Glavni zastopnik v Ljubljani:
Edvard Tavčar.

Dunajska borza.

Dne 27. januarija.	Dne 26. januarija.	Kreditne srečke, 100 gl.
Skupni državni dolg v notah 101 gl. 40 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gl. 174 gl. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl. 170 > — >
Skupni državni dolg v srebru 101 > 20 >	5% državne srečke l. 1860, 100 gl. 159 > 50 >	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl. 19 > 75 >
Avstrijska zlata renta 4% 120 > 20 >	Državne srečke l. 1864, 100 gl. 194 > 50 >	Rudolfove srečke, 10 gl. 26 > — >
Avstrijska krona renta 4% 102 > — >	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron 100 > 10 >	Salmove srečke, 40 gl. 85 > — >
Ogerska zlata renta 4% 119 > 85 >	Tisne srečke 4% 138 > 75 >	St. Genois srečke, 40 gl. 83 > 50 >
Ogerska krona renta 4% 97 > 90 >	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878 108 > 65 >	Waldsteinove srečke, 20 gl. 60 > — >
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl. 936 > — >	Posojilo goriškega mesta 112 > — >	Ljubljanske srečke 24 > — >
Kreditne delnice, 160 gl. 357 > 75 >	4% kranjsko deželno posojilo 98 > 25 >	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl. 154 > 25 >
London vista 120 > 45 >	Zastavna pisma av. osr. zem. kred. banke 4% 98 > 30 >	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3515 > — >
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. 58 > 95 >	Prijoritete obveznice državne železnice 223 > 50 >	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gl. 433 > — >
20 mark 11 > 78 >	južne železnice 3% 180 > 15 >	Akcije južne železnice, 200 gl. sr. 64 > 75 >
20 frankov (napoleonodor) 9 > 55 >	južne železnice 5% 126 > — >	Splošna avstrijska stavbinska družba 116 > 50 >
Italijanski bankovci 44 > 40 >	dolenjskih železnic 4% 99 > 50 >	Montanska družba avstr. plan. 219 > 35 >
C. kr. cekini 5 > 69 >		Trboveljska premožarska družba, 70 gl. 180 > — >
		Papirnih rubljev 100 127 > 25 >

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnici